

28. március 17.

egjobb a
IDEAL

or, amely az ország
értelménye.

s minőségben (utóbbi
g-os szép kivitelű
éban. 1481

lei 120.—, kisebb
kg.-kint. Hozzá
nkint lei 15.—

összetételekből össze-
Csak az „Ideal”
ek jóságáért felelős-
alok.

et fodrász

nagy vashid mellett)

R.T.

ol
ol
p.
k.
st.

ir rt.

györgy-u.) 5.

Telefon 494

rona,

yeseu
st. 00

szavessünk.

haz

pirkereskedés
teazul

EGEK

árak.
gyen
gyűj-
ldok.

Jud. Torontal).

ÜVEG-

mindennemű
csiszolt árut,
oktatstb. 5265

átadó!

gyűjtemény
égig eladó
5298

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL RS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Az „UJ KELET” telefonjai

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal — — — 977
Zs. N. Sz. — — — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI LAP

VI. évfolyam, 25. szám

Cluj -- Kolozsvár, 5683. Niszán 2.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Romániában

Egész évre — — 450

Félévre — — 240

Negyedévre — — 130

Egy hónapra — 45

Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 2 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 12 ck

Egy szám — 1 ck

Képviselőink a parlamentben

Irta dr. Mayer Ebner (Csernovitz)

Kormánypárton és ellenzéken sokat foglalkoznak mostanság a zsidó képviselők és szenátorok legutóbbi parlamenti szereplésével s ezzel kapcsolatban a zsidó kisebbség magatartásával az alkotmányreformmal szemben. Szükséges, hogy világosan meghatározzuk helyzetünket és szerepünket e súlyos politikai harcok közepette. A teljes tagadás álláspontjára nem helyezkedhetünk, vagyis elhárítjuk ugyan a liberálisok alkotmányjavaslatát, de belebocsátkozunk annak kritikájába és követeljük a tervezet olyan módosítását, amely biztosítja a zsidók teljes polgári és nemzeti egyenjogúságát.

A nagy ellenzéki pártok arra törekcsenek, hogy teljes egészében megakadályozzák az alkotmány megvalósítását, egyrészt mert elnyomja a gyűlekezési és sajtószabadságot, másrészt mert hosszú időre biztosítja a liberálisok uralmát és legfőképpen, mert az ellenzék nem akarja elismerni ennek a választási visszaélésekkel és eroszakkal létrejött parlamentnek alkotmányozó jogát. Az ország többségének szimpátiája kétség-telenül az ellenzék mellett van, mert a nagy átalakulás óta nem volt Romániának olyan erős-szakos kormánya mint a mai. A román anti-szemizimust is csak a liberális uralom alatt kellett megismernünk és Avarescu kormányzása valóságos gyöngyvet volt Bratianu érájához képest. Az ellenzék tehát arra törekszik, hogy az alkotmányreform létrejöttét ab ovo lehet-lemné tegye. Egyik ellenzéki pártnak sem jut eszébe, hogy módosítási javaslatokat tegyen. Ez a teljes tagadás álláspontja. Nekünk is ezt kellene tennünk, ha fontos szempontok nem diktálnának más taktikát. A mi helyzetünk egészen más, mint az erdélyi nemzeti párté, vagy mint a beszarábiai és regátbli caranistáké. Ezeknek polgárjoga minden kétségen felül áll. Oly természetes ez számunkra, mint minden élő lénynek a levegő. Jöhet bármilyen kormány és maradhat Bratianu még évtizedekig uralmon nem fogja senkiesem kétségessé tenni az erdély-nemzetipárti románok, vagy a regátbli parasz-
tok polgárjogát. Ok szabadságjogokért küzde-
nek. Nekünk zsidóknak azonban plusz követel-
sünk van, mert jogainkban egy minusz foglal-
latik. Nekünk még a levegőért kell küzdenünk. Mi azt követeljük, ami alkotmányszerűen még hiányzik nekünk. Tehát nemcsak szabadság-
jogokat követelünk, hanem az állampolgárságot és nemcsak az egyesek egyenlőségét, de a népi egyenjogúságot is.

Ezért nem helyezkedhetünk a teljes taga-
dás álláspontjára. Ez volt az oka annak, hogy
képviselőink bár élesen szembehelyezkedtek az
alkotmányjavaslattal, mégsem vettek részt a
technikai obstrukcióban. Nem vállalták egy
ilyen kísérlet balsikerének nagy kockázatát.
Küthették volna annak a veszélynek a zsidó-
ságot, hogy elveszítjük azt is, ami tény-
legesen és a békeszerződések alapján már meg-
van. Valószínűnek tartom, hogy a liberálisok
az alkotmányreform tetőaláhozása után is kor-
mányon maradnak, mert nem azért nyerek
ma a csatát, hogy aztán a csatateret másnak
engedjék át. Az alkotmány, ha megszavazzák,
alkotmány marad és hogy milyen nehéz meg-
vátoztatni egy alkotmányt, azt éppen most
tapasztalhatjuk. Évek sőt évtizedek telhetnek
el, amíg Románia új, modern és szabadsággal
telített alkotmányt kaphat.

Képviselőinknek tehát az volt a felada-
tuk, hogy a rendes parlamenti ellenzék szere-
pét töltsék be. Kötelességük volt a legélesebb

tárgyi kritikát gyakorolniok és olyan módosi-
tási javaslatokat előterjeszteniok, amelyek bizto-
sítják polgári és népi követeléseinket. Küzde-
niök kellett ezenkívül minden reakciós törek-
vés ellen, amely a liberális alkotmányreform-
ban megnyilatkozott. Nem kell tartanunk attól,
hogy emiatt logikailag kényszerítve vannak a
zsidó képviselők, hogy megszavazzák az alkot-
mányt. A liberálisok nem fognak megváltozni
az ellenzék kalapácsütései alatt. Vagy megbuk-

nak, vagy keresztülhajszolják az alkotmányt.
De feltéve, hogy a farkasok bárányokká vál-
nak és a liberálisok úgy megváltoztatják alkot-
mányjavaslatukat, hogy az az összes demokra-
tikus és zsidó követeléseknek meg fog felelni,
akkor Isten nevében csak szavazzák meg a
zsidó képviselők is ezt az alkotmányt. Ebben
az esetben logikus is volna. De azt hiszem,
előbb fog eljönni a Messiás, mintsem ez be-
következik.

A magyarok deklarációja a kamarában

Heves szócsetak Sándor József beszéde körül. Betiltották az ellenzék vasárnapi tüntető felvonu-
lását. Vajda Sándor visszatért a parlamentbe. Újabb kétszázmillió a hadügyi költségvetésben
A szenátus általánosságban megszavazta az alkotmányt

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kamara szombati ülését délután három
órákor nyitotta meg Orleanu elnök. A minisz-
teri padokon majdnem az összes miniszterek
jelen vannak. A képviselői padsorok is meg-
teltek, összehozta a képviselőket Sándor József
magyar kisebbségi képviselő felszólalásának
híre, amelyet az erdélyi liberálisok esütörtöki
határozatuk szerint, meg akartak akadályozni.

Elsőnek Valtreanu képviselő szólal fel,
aki szemrehányást tesz az elnöknek, amiért
a képviselőház naplojából a tegnapi Maltezeanu-
jelenetet (amikor ez a liberális képviselő egyik
ellenzéki képviselőtársát fejbeütötte) kihagyták.

Ellenzéki hangok: Kihagyták? Gyalázat!
Több ellenzéki képviselő azzal vádolja
Maltezeant, hogy a háboru alatt kivonta
magát a katonai szolgálat alól.

Orleanu elnök: Kérem a képviselő ura-
kat, legyenek nyugodtan, Maltezeant már a
mentelmi bizottság elé utasítottuk.

Ezután Junian ellenzéki képviselő emel
kifogást az ellen, hogy Vaitoanu belügymi-
niszter Vajda Sándornak arra a tegnapi inter-
pellációjára, hogy miért akarja a kormány
megakadályozni a vasárnapi ellenzéki népgyű-
léseket és miért nem engedi be a fővárosba a
parasztokat, nem válaszolt.

— Ilyen fontos politikai kérdésekben — je-
lenti ki Junian — nem lehet az interpellációkat
válasz nélkül hagyni.

Vaitoianu belügyminiszter: A kormánynak
elsőrendű joga, hogy a közrendet fentartsa.

— De nem így! — kiabálnak a baloldalról.

Maniu Gyula is felugrik, de még mielőtt
valamit mondana, magyarul ezt kiáltják felé a
liberálisok:

— Gyula, Gyula, eredj Budapestre! (Nagy
zaj.)

Vaitoianu: Amíg a parlamentben a mostani-
hoz hasonló nyugtalanság észlelhető, nem enged-
hetjük meg, hogy ezt a politikai modort az utcára
vigyék.

Maniu ismét szólani akar, de Bratianu Dinu
és Almentariu liberális képviselők tulkiabálják.

Vaitoianu (befejezi beszédét): Mindent el fo-
gunk követni, hogy az ország rendjét senki meg
ne bonthassa. (Éljenzés a jobboldalon.)

Junian folytatni akarja felszólalását, de erre
olyan láрма támad, hogy alig mond néhány szót,
már kimerül. Eloldalog az emelvényről, meg a
teremajtó felé, a küszöbről visszafordul, telemeli
oklét és megfenyegeti a többséget:

— Bestiák vagytok!

A liberálisok visszafenyegtetnek, óriási kiabálás.

Sándor József beszéde
Sándor József szólásra emelkedik. Mi-
előtt belekezdhetett volna beszédébe, Antoniu

Jonescu a szónoki emelvényen álló magyar
képviselőre mutat és ezt kiáltja a képvise-
lők felé:

— Vajjon mit szólna ehhez Take Jo-
nescu, ha élne!

Sándor József Jonescuhoz fordul és rövi-
den azt mondja:

— Szentelen! — És nyomban belekezd a
magyar párt deklarációjának felolvasásába.

A deklarációban a magyar párt tudomá-
sára adja a képviselőháznak, hogy az alkotmány-
tervezetet, annak ellenére, hogy a szenátus meg-
szavazta, nem fogadja el, mert a tervezet nem
veszi figyelembe a békeszerződésnek a kisebbsé-
gekre vonatkozó jogait. A deklaráció hivatkozik a
rutének helyzetére Csehszlovákiában, ahol azok a
legteljesebb autonómiát élvezik.

Sándor József ünnepélyesen emeli fel hangját
és a következő befejező szavakat mondja:

— Mi, a magyar párt szenátorai és képviselői
ahányan — száma kevesen, de meggyőződésre és el-
juttatózásra sokan — vagyunk, a magyar párt nevé-
ben és megbízásából kijelentjük, hogy amint azt
mult évi március 28-án a szenátusban és a ko-
rona előtt a palotához intézett deklarációnkon meg-
mondottuk, ma sem ismerjük el ennek az ország-
gyűlésnek alkotmányozó és törvényhozó jellegét és
a benyújtott alkotmányjavaslatot, egészben és rész-
ben, ex principio, visszautasítjuk és amennyiben
egy erőszakos párturalom által megszavaznak,
ezennel ünnepélyesen ország-világ előtt a romá-
niai magyarság asszimilálására és elrománosítására,
az egyéni és társadalmi jogok elnyomására szánt
ránkerőszakolt alkotmánynak deklaráljuk. Mi nem-
zeti életünkért és méltóságunkért és az ország bé-
kéjéért harcolunk. Hiszünk Wilson evangéliumában
és profeciájában, elismerjük ennek a jószándéku
és nagyértelmű embernek az akaratát, de nem a
sic volo sic jubeo. Jelszavunk: Le a késsel és az
ököllel!

Már a legnagyobb figyelem közepette hang-
zanak el a deklaráció végszavai:

— Deus protector, vivat humanitas!

A deklaráció felolvasása után Sándor József
kijelenti, hogy ő nem sovinszta.

— Bizonyíthatom ezt azzal is, — mondotta —
hogy sok román irodalmi munkát fordítottam ma-
gyarra.

— Ez Rössler-féle teória — kiáltják gunyo-
san a képviselők.

A deklarációra elsőnek Jorga Miklós vála-
szol. Nézetét abban foglalja össze, hogy Románia
nem adhatja meg a magyaroknak azokat a jog-
kat, amelyeket Csehszlovákia adott meg a ruté-
neknek, mert a magyarok egész más helyet foglal-
nak el Romániában, mint ott a rutének. Jor-
ga felszólalása után Maniuhoz fordul:

— Mit szól ehhez Maniu ur?

Maniu Gyula: Csak annyit mondok, hogy mindenki ismeri a nemzeti párt álláspontját a kisebbségi kérdésben. Ha Jorga ur nem ismeri, ez tudatlanság.

Erre ismét Sándor József kér szót:

— A románoknak a magyar uralom alatt a legnagyobb szabadságban volt részük.

Jorga: Hogyne, el akarták őket magyarosítani. Sándor József tiltakozni akar.

Hans Otto Roth, szász képviselő, előbe vág: Ugy van, el akarták magyarosítani! Jorgának igaza van!

Kizárnak egy liberálist is
A Sándor József deklarációja körül megindult

Betiltották az ellenzék tüntető felvonulását

A kamara ismét viharos jelenetek színhelye volt, bár az ellenzéki képviselők higgadtabb magatartása miatt tettelegességekre nem került sor. Az ellenzék obstrukcióját láthatólag Maniu Gyula személyesen irányítja és néhány igen ügyesen megszervezett kormányellenes támadással a többséget nem egyszer kinos helyzetbe hozza. Így történt tegnap a vasárnapi utcai tüntetés betiltása körül támadt viharos vitában is, amelynek folyamán Marzescu munkaügyi miniszter kénytelen volt deferálni és kijelenti, hogy a betiltás miatt a belügyminiszter felelős.

Ma, vasárnap rendezik meg ugyanis az egyesült ellenzék legnagyobb gyűlését a fővárosban. Egyidőben az Ovidiu és a Dácia nagytermében tart népgyűléseket. A gyűlések után hatalmas tüntető felvonulást akartak rendezni Bukarest utcáin. Az ellenzéki vezetők és az ellenzéki sajtó bejelentették, hogy minden intézkedés megtörtént, hogy ez a felvonulás a legteljesebb rendben és minden rendezéssel nélkül folyjon le. Ennek ellenére is a rendőrség értesítette, hogy kormányutasítás alapján a gyűléseket engedélyezi, de a felvonulást nem.

Vihar a felvonulás betiltása miatt

A péntek esti ülésen a kamarában megjelent Vajda Sándor is, akit az ellenzék viharos ovációval fogadott. Vajda szót kért és megindokolta, miért nem jelent meg eddig a parlament ülésén és bejelentette, hogy ezután sem vesz részt annak tárgyalásain.

— Ma azért jöttem ide, — mondotta Vajda — hogy megkérdezzem: ebben az országban csak a liberálisok számára vannak törvények? Amikor a liberálisok ellenzéken voltak, senki nem akadályozta meg gyűléseiket és tüntetéseiket. Mi most békés demonstrációra készültünk, de azt a kormány betiltotta. Ezt a cabszolga-bánásmódot, amelyet civilizált államokban nem ismernek, az egyesült ellenzék nem fogja eltűrni.

Marzescu munkaügyi miniszter válaszolni akar, de nagy vihar támadt, amelynek folyamán Corneliu Moldovanu odakiáltja a kormánypártiak: — Önök nem parlament, hanem az urnatolvajok gyűlékezete.

Marzescu háromszor is szólni akar, de mindig tulharsogja a lármát. Az ülést felfüggesztették, a fegyelmi bizottság egybegyűlt, hogy többeket újból kizárjon a kamarából.

Az ülés megnyitása után Maniu Gyula szólal fel és felszólítja a kormányt, válaszoljon Vajda interpellációjára.

Összeül az új török békekonferencia

— Az Uj Kelet tudósítójától —

London, március 17. A szövetséges szakértők a török javaslatok ügyében valószínűleg szerdán ülnek össze, amely ülésen az újrafelvendő tárgyalások helyét és idejét határozzák meg. A választ azonnal megküldik Törökországnak.

Róma, március 17. Itteni értesülések szerint az új keleti konferenciát előreláthatólag még húsvét előtt megtartják. A konferencián nem a miniszterelnökök fogják képviselni a szövetségeket.

A török ellenjavaslatok

A Wolf-ügynökség jelentése szerint a török ellenjavaslatok a következők:

1. A törökök követelik az olaszok birtok-

vita ezzel befejeződött. Még a mentelmi bizottság előadója tesz bejelentést arról, hogy Maltezeanu liberális képviselő, aki tegnap egy ellenzéki képviselőnek a fejére ütött, két napra kizárták a kamarából.

Jorga: Ha én Maltezeanu volnék, most felállnék és azt mondanám: vannak képviselőtársaim, akiket egyszerű larmázásért harminc napra zártak ki. Én megütöttem egy képviselőtársamat, megérdemlem, hogy engem negyven napra kizárjanak.

Erre zaj keletkezik, az új felszólalót, Hatiegan képviselőt, már nem lehet érteni, mire Orleanu elnök félnyolckor bezárja az ülést.

Marzescu azt válaszolta, hogy nincsen tudomása a betiltásról. Maniu erre kijelenti, hogy a rendőrség a betiltást a belügyminiszter utasítása rendelte el, mire Marzescu ezt mondja:

— Ha én lennék a belügyminiszter én is betiltanám a tüntetést. A belügyminiszter nevében nem nyilatkozhatom.

Maniu harmadszor is felszólal és a betiltást az egész kormányt teszi felelőssé.

A folyosókon a legnagyobb izgalommal tárgyalták a betiltást és hangoztatták az ellenzékiek, hogy a felvonulást mégis megtartják. Tekintettel arra, hogy a vidékről, de főleg Erdélyből igen sokan utaztak Bukarestbe a vasárnapi tüntetésekre, valószínű, hogy a fővárosnak ma igen viharos napja lesz.

A szenátus megszavazta az alkotmányt

Bukarest, márc. 17. A szenátus Constantinescu miniszter felszólalása után általánosságban megszavazta az alkotmányreformot. A szavazás névszerint történt és a törvény előírta kétharmad többségen felül szavaztak a javaslat mellett.

A részletes vitát hétfőn kezdi meg a szenátus.

A szenátus tegnap délután megkezdte az alkotmányjavaslat részletes vitáját. Az I., II., III. és IV. szakaszt módosítás nélkül elfogadták. A többi pontok tárgyalását hétfőn folytatják.

Újabb 200 millió a hadseregnek

Bukarest, márc. 17. A hadügyminisztérium költségvetésében az új tisztifizetéseket véglegesen így állapították meg:

Hadnagy 3300, főhadnagy 3400, kapitány 4100, őrnagy 4500, alezredes 4800, ezredes 5300, dandártábornok 6000, hadoszt. tábornok 6600 lei.

A katonák zsoldját 5 leiről 7 leire emelték fel. A repülőgép-park reorganizációjára az eddig előirányzott összegeken felül még 60 milliót utaltak ki. A hadügyi költségvetésben a szaporulat 200 milliót tesz ki, míg az egész hadügyi költségvetés összege 2 milliárd 338 millió.

Megtízszerezik a pénzbírságokat

Bukarest, márc. 17. Florescu igazságügyi miniszter tegnap benyújtott törvényjavaslata az eddigi pénzbírsági tételeket, amelyek a lei esése folytán nevéseképpen alacsonyok voltak, megtízszerezte. Módosították a behajtás módját is, úgy, hogy a nemfizetők büntetését fogházra változtatják.

zódés gazdasági rendelkezései az új szerződésből kikapcsolandók.

25 ezer menekült Konstantinápolyban

Bern, március 17. Konstantinápolyban a napokban huszanötezer menekült érkezett Kis-ázsából. A menekültek igen siralmas állapotban vannak, legtöbbször fertőző betegségben, tifusban, vagy hólyagos himlőben szenved. A genfi vöröskereszt konstantinápolyi bizottsága gondoskodik a menekültekről.

Erdély, Bánát, Körösvidék és Maramaros zsidó társadalmának tagjaihoz!

Három hónapja országos gyűjtés indult meg, hogy zsidó közadakozásból szerezzük meg a rombolás dühének áldozatul esett zsidó közintézmények helyreállításához szükséges anyagi eszközöket. A „Restaurációs Alap” érdekében kibocsátott felhívás eleinte mindenütt a legélénkebb visszhangra talált. A szerény gyűjtőmunka azonban csakhamar elhalakult és néhány hét óta már alig gondolkoznak valaki a „Restaurációs Alapra” és becsületesek ügyére. Pedig az alap javára eddig befolyt adományok még korántsem érték el a cél megvalósításához szükséges összeget. A „Restaurációs Alap” eddig csak igen kicsiny mértékben tudta hivatását teljesíteni és még sok százezer lei kell ahhoz, hogy a restaurálás feladatát végre lehessen hajtani.

A restaurálást mindnyájatok becsületbeli ügyének kell tekintetek. Hiszen nem türhetitek, hogy a zsidó közönség szolgálatában álló intézmények, ne a legtekintetesebben funkcionáljanak! Nagy lelkeségűségről ad tanúságot az, aki kivonja magát a „Restaurációs Alap”-hoz való olyfokú hozzájárulás alól, mely egyrészt az alap nagy céljának és másrészt az ő vagyoni és jövedelmi viszonyainak megfelel.

Felszólítunk minden zsidót, aki még nem járult hozzá megfelelő adománnyal a „Restaurációs Alap”-hoz, tegye meg mielőbb kötelességét. Felszólítjuk az összes zsidó hitközségeket és egyéb közönségeket, ne maradjanak közömbösek azzal a céllal szemben, melyet a „Restaurációs Alap” megvalósítani hivatott és járuljanak hozzá adományaikkal az alaphoz.

Az adományok legelőszérűbben a „Kereskedelmi Hitelintézet Rt.”-nél (Piata Unirii 20.) pénzintézetbe a „Restaurációs Alap”-tolyoszámlájának javára történő befizetéssel vagy átutalással juttathatók el.

* A kolozsvári izr. hitközség értesíti a hitfeleit, hogy a pászka hétfőtől, 19-től kezdve átvethető az irodában d. u. 3-6-ig. (Cal. Reg. Ferdinand No. 52.)

TEXTIL

rövid-, kötött-, szövöttfűrű és fehérnemű szakmában

1954

elsőrangú cégek megbízásait keresi jól bevezetett

ügynökség

Szükség esetén délkeresztény derék vállal.

Ajánlatokat referenciákkal „Elsőrangú” jellegre Lloyd Express Cluj, str. Iuliu Maniu 4. továbbít

Cukorka és csokoládé raktár

Lusztig és Nussbacher
Calea Regele Ferdinand 31. sz.
Szállítunk postán, utánvét mellett.

1439

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Malia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidékimrendeléseket postán keresztül

Hogy a koloz

Kolozs dr. Pop Jul tott. Az érd meleg szava orvosról, me orvosnak a érdemeit. Ut végü tisztior várról Koloz ballgatta me tárgyalása u visszaszerzés

Ennek 21 számu v rel ezelőtt mára lefogla sokat inves váltani a ritésére tog

Crain vek kibővit öke előtere hogy legcél nagyobb va územek, am séges tókét sasági alap

Tárgy zat eredmé kezett, eze pesti Fém- száz vizórá pályázóval szemlégetté

A hi került az a kormányinté bevált, szat emberről va ügyosztályb selő fogja e jóvő héten vezetőivel. tisztviselők hivatalnál l bőző osztál tartása mel

* Ha lágyi Cura

Gyár

v in sít ig

BUTO

Lloyd 1479

HUNW CLUJ-KOL

ntinápolyban
inápolyban a
érkezett Kis-
nas állapotban
ségben, tifusz-
ved. A genfi
tsága gondos-

**Máramaros
aihoz!**

s indult meg,
meg a rombo-
szintzmények
eszközöket. A
sátot felhívás
hangra talált.
shamar elhal-
dol közületek
becsületetek
befolyt ado-
él megvalósi-
urációs Alap"
da hivatását
kell ahhoz,
essen hajtani.
becsületbeli
m törhetitek,
álló intézmé-
ljanak! Nagy
i kivonja ma-
lyfoku hozzá-
nagy céljának
ni viszonyai-

ki még nem
Restaurációs
ességét. Fel-
ket és egyéb
bősek azzal
rációs Alap"
hozza ada-

Kereskedelmi
20.) pénz-
számánájának
lással juttat-

g értesíti t
l kezdve át-
(Cal. Reg.

L
áru
ban
1354

ég

ngu"
Cluj,
abbít

ár

sz.

1439

2. sz.

tanészközlök

**Hogyan akarják kibővíteni
a kolozsvári villamosműveket?**

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Kolozsvár közigazgatási bizottsága ma délelőtt dr. Pop Julián polgármester elnökletével ülést tartott. Az érdelemes tárgyalások előtt a polgármester meleg szavakban emlékezett meg dr. Totoian városi orvosról, méltatta a hirtelen elhunyt kiváló tisztiorvosnak a város közegészségügyi körül kifejtett érdemeit. Utána dr. Isacu emlékezett meg a tragikus végű tisztiorvosról. Ezután dr. Fodor, a Gyulafehérvárról Kolozsvárra kinevezett tisztiorvos jelentését hallgatta meg a bizottság, amely a folyógyekek tárgyalása után a polgármesternek a város ingatlanai fejlesztésére vonatkozó referátumát hallgatta meg.

Ennek során szóba került a Strada Balcescu 21 számú városi ház is, amit az állam néhány évvel ezelőtt a közegészségügyi főfelügyelőség számára lefoglalt. Ezt a házat, amelybe az állam már sokat investált, másfélmillió lejért fogják megváltani a várostól, amely a tanoncotthonok kibővítésére fogja ezt az összeget fordítani.

Craiova tanácsos szóba hozta a villamosművek kibővítéséhez szükséges negyven-ötven milliónyi tőke előteremtésére vonatkozó javaslatát. Azt hiszi, hogy legelőírányosabb volna, ha a város gyárai, nagyobb vállalatai, szállótulajdonosai és azok az üzemek, amelyek sok villanyt fogyasztanak, a szükséges tőkét, vagy annak a jórészt részvénytariságai alapon adnák össze.

Tárgyaltak továbbá a vízórakra kiírt pályázat eredményeitől is. Ajánlat mindössze négy érkezett, ezek között egy magyarországi. A Budapesti Fém- és Lámpaárnyár pályázott az ezeröt-száz vízóra, amelynek modelljeit a három másik pályázóval együtt a bizottsági tagok érdeklődéssel szemlélgették.

A hivatalos ügyek letárgyalása után szóba került az adóhivatali tisztviselők redukálásáról szóló kormányintézkedés. Körülbelül harminkét kitűnően bevált, szakszerű minősítés fölött rendelkező régi emberről van szó, akiket el kell bocsátani az adó-ügyszékből, ahol ezentul mindössze hét tisztviselő fogja ellátni a szolgálatot. A polgármester a jövő héten ériutkeztést keres az egyes ügyszékok vezetőivel, hogy megkeresse az állásukból kített tisztviselők elhelyezésének módját. Többeket a vámhivatalnál lehetne alkalmazni, némelyeket a különböző osztályokban régi fizetésük és rangjuk megtartása mellett.

* Hazudik a muzsikaszó, — ha nincs Szilgyi Curacao.

**Gyárépületet vennénk
vagy bérelnénk.**

Isoda és raktárhelyiségeket is keresünk. Ajánlatokat „Vasművek” jellegre a kedvükre kérem. 5003

BUTORÜVEGEKET, TÜKRÖKET
Lloyd 1470
Harok, csillag és virágcsiszolással, valamint adóit rajzok után
művész kivitelben készít
HUNWALD, üvegcsiszoló és tükrögyára
CLUJ-KOLOZSVAR, Str. Vlahuta (v. Bolyai-utca) No. 3.
Hibás tükröket újra fonsoroz o o o

Egy híres plágium-röpirat második kiadása

Emil Socor megismétli vádjait Cuza professzor ellen

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Bukarest, március 17. Szenzációs röpirat második kiadását rendező most sajtó alá Bukarestben Emil Socor ügyvéd, a neves román publicista. A régi királyság közveleménye előtt nem új ez a röpirat, de annál nagyobb feltűnést fog kelteni Erdélyben, ahol még nem ismerik az antiszemita fővezér, A. C. Cuza egyetemi tanár plágium-ésétét.

Tizenkét évvel ezelőtt Románia a maihoz hasonló antiszemita mozgalmaktól volt hangos. A legkérelhetlenebb vezető Cuza professzor volt, amit akkor nemrég neveztek ki a jassii egyetemre a nemzetgazdaságtan tanárává. Ugyancsak azokban a hetekben jelent meg Cuza nagy nemzetgazdasági műve „Poporafia” (Népeség) címen, amelyet a szakörök mint nagyfontosságú tudományos munkát méltattak. A népszerűség fényében sütkéző Cuza tehát mint derült égből a villámcsapás sújtott le Emil Socor röpirata, amelyben ez a jeles publicista bebizonyította, hogy Cuza munkája az első szótól az utolsóig — plágium. A röpirat, amelynek címe „Egyetemi szégyen”, „Cuza ur plágiuma” volt, nem tartalmazott egyebet, mint szözszerinti idézeteket a német, angol és francia művek eredetijéből, amelynek során aztán kiderült, hogy a „Poporafia” valóban plágium.

Az esküdtek lesújtó verdiktje

A szenzációs leleplezés nyomán az antiszemita mozgalom megtorpant. A sajtó és a közönség heteken át mással sem foglalkozott, mint Cuza plágiumával. A leleplezett tudós nem tehetett mást: rágalmozásért pert indított Socor ellen, akit a jassii esküdtszék valóban felelősségre is vont. Az izgalmas esküdtszéki tárgyalás során Socor ismét előadta bizonyítékait, amelyeket az esküdtek el is

togadtak. Többnapos tárgyalás után Emil Socor a rágalmozás vádjá alól az esküdtszék felmentette, azzal az indoklással, hogy a plágiumvádat igazoltnak találta. Ez a felmentő ítélet Cuza tanár legteljesebb elítélése volt, de az erkölcsi debacle-n kívül Cuzának egyéb baja nem támad. A beigazolt plágiumváddal terhelt Cuza tovább is egyetemi tanár maradt és mai is tanítja a nemzetgazdaságtant a jassii egyetemen.

A második kiadás

Ma Bukarestből azt jelentik, hogy Emil Socor az antiszemita mozgalom hatása alatt újból kiadja röpiratát. Az Adeverul munkatársának kérdésére Socor a következőket mondotta:

— Cuza ur megint hangos és megint élén áll az antiszemita becceknek. Ez alkalommal az egyetemi ifjuságot ugratta be a zsidóellenes hajszába és az egyetemi tanár minden tekintélyével lép fel az ifju diákok előtt. Nos, a mai egyetemi ifjak nem ismerik még vezérüket, ők nem emlékeznek már Cuza ur plágium-botrányára. Hadd tudják meg a diákok, hogy ez a Cuza közönséges plágizátor, a tudomány kalandora. Újból kiadom a bizonyító idézeteket és hiszem, hogy hamarosan szertefoszlik a glória az antiszemita apostol feje fölöl.

Hír szerint a röpiratot ezalkalommal kiegészítik az esküdtszéki tárgyalás anyagával. Cuzának van egy kedvence epigramja:

E lucru natural, iubitul meu amic:
Cu cât te înalță mai sus, cu atât te vâd mai mic.

Hevenyészett magyar fordításban ez így hangzik: Látom kedves atyafi, a te gondod nagy: mentől jobban ágaskodsz, antul kisebb vagy. Cuza professzor elgondolkodhatik most újra epigramjának nagy igazsága felett.

P. L.

Németország folytatja az ellenállást

A belgák már unják a megszállást. Anglia nem közvetít

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Páris, márc. 17. Az „Echo de Paris” hiteles forrásra hivatkozva, a német kormány állítólagos javaslatairól közöl értesüléseket. A lap szerint az új javaslat elsősorban elismeri Franciaország és Belgium jogát, hogy csapatokat hagyjon a Ruhr-területen. De követeli a mérnökök és a hivatalnokok visszarendelését. Másodsorban Németország hajlandó kiszolgáltatni a Ruhr-bányák szentermelésének és kokszenyiségének egy részét, azonkívül továbbra is teljesítené az anyagszállításokat és felajánlana a szövetségeseknek megfelelő részese-dést a német iparvállalatokban. A lap úgy hiszi, hogy a francia kormány már eleve visszautasítja ezt a javaslatot, mert tétreérti a francia politika valódi célját, amely nem más, mint a Ruhr-terület bányáinak és iparvállalatainak kiaknázása francia ellenőrzés mellett. A szövetségesek csak úgy érthetik el céljüket, ha a jóvátételek teljesítése nem függ a mindenkori német kormányok jóakarától, vagyis ha maguk aknázzák ki a Ruhr-bányáit.

Passzív ellenállás

Berlin, március 17. Itteni politikai körökben megállapítják, hogy a német kormányban levő ellentétekről elterjesztett hírek teljesen alaptalanok. A kormány minden tagja egyértelműleg a passzív ellenállás folytatása mellett van. Kétségtelennek mondják, hogy angol részről diplomáciai nyomást óhajtanak gyakorolni a német kormányra, hogy a jóvátétel ügyében ne csak javaslatokkal lépjen fel, hanem a kívánatos garanciák tekintetében is nyilatkozzék. Nyilvánvalónak látszik, hogy az angol akció párisi nyomásra történik.

Cáfolják az angol közvetítést

London, márc. 17. A Reuter-ügynökség hivatalos felhatalmazás alapján cáfolja azokat a híreket, hogy az angol kormány intervenciója a Ruhr-kérdésben küszöbön áll. Anglia hivatalos köröknek véleménye az, hogy a német kormánynak magának kell kielégítő javaslatokat terjesztenie Franciaország és Belgium elé.

A németek kitartanak

Berlin, márc. 17. Ma ismeretes lett, hogy a kancellár csakugyan tárgyalt a pártvezérekkel a közvetítő javaslatokról. Parlamenti körök értesülése

szerint ma a kormány és az ipar képviselői között tanácskozás lesz a jóvátételi problémáról, ami nem jelent új jóvátételi terv kidolgozását. A német kormány nem engedhet a nyomásnak, mivel biztosan tudják, hogy a franciák új német javaslatokat csak azért kérnek, hogy azokat elfogadhatatlannak minősítve, a németekre nézve teljesen elfogadhatatlan brüsszeli határozatokkal jöhessenek elő. Ezért Németországban azon a nézetben vannak, hogy a jóvátételi terv kidolgozásával még nem érkezett el az idő, hanem passzív ellenállás hosszabb tartamára kell berendezkedniük.

Belgium a fokozatos kiürítésért

Páris, március 17. A párisi sajtó elégedetlen hangon ír a brüsszeli tanácskozásokkal kapcsolatban Belgium magatartásáról. A nacionalista körök szemére vetik Poincarénak, hogy elfogadta a fokozatos Ruhr-kiürítésnek Belgiumtól származó tervét.

Szénadó — letartóztatással

Essen, március 17. A francia bizottság április elsejétől kezdve elrendelte a szénadó beszolgáltatásának megkezdését. Abban az esetben, ha a bányák a befizetést elmulasztanák, előbb a felügyelőbizottságokat, azután az igazgatóságokat, végül a tulajdonosokat le fogják tartóztatni. A bányák minden fenyegetés ellenére úgy határoztak, hogy a szénadót nem fizetik.

Bombamerénylet

Düsseldorf, márc. 17. Hivatalos közlemény szerint három német egyén megkísérelt behatolni a reoklingshauseni raktárba. A francia őrség egyet közülök agyonlőtt. A Kalkun melletti hid alatt bombarobbanás történt. Az odasiető őrségre a merénylők rálöve elmenekültek.

Lelőttek egy német vasutast

Berlin, márc. 17. Trier egyik vendéglőjében egy francia tiszt marokkói katonák kíséretében felszólította a vendéglő közönségét, hogy őrítsék ki a termet. Egy vasutas tiltakozott a felszólítás ellen megjegyezve, hogy még nincs záróra. Erre a tiszt a vasutast előbb megkorbácsolta, azután agyonlőtte.

Bukarest, márc. 17. (Rador.) A francia 100 millió frankos kölcsön a hadsereg szükségleteire van

szánva. A kölcsön 5 százalékos és 20 évi amortizációra szól.

Európa katasztrófája

London, március 17. A népszövetségi liga tanácsának tegnapi ülésén Robert Cecil és Clines beszéltek. Robert Cecil kijelentette, hogy a franciák ruhrvidéki akcióját sajnálja, főleg azért, mert nagy nacionalista izgalmat idézett elő. A kérdés megoldására egyetlen lehetőség lenne, hogy Németország, Franciaország és Belgium lépjenek a nyilvánosság elé s őszintén mondják meg, hogy mit akarnak. A megegyezésre irányuló javaslatnak a népszövetségből kellene kiindulnia. Ne csak Franciaország kapjon garanciákat Németországgal szemben, hanem a németek is a franciákkal szemben. Európára nézve nagyobb katasztrófát nem is lehetne elképzelni, mint az Anglia és Franciaország közötti nyílt szakadást.

A *Vossische Zeitung* jelentése szerint Asquith a ruhrvidéki utjában beszélgetést folytatott Degouttal, akinek szavaiból kivette, hogy a francia kormány a Ruhr-vidék elleni akciót kevésbé súlyosabb problémának képzelte, mint aminő az a valóságban. Majd a bányamunkásokkal a bányatelepek helyzetéről és az ottani munkásviszonyokról beszélgetett.

A megszállás vége még messze van
A brüsszeli tanácskozások alapján egy Londonban, mint Washingtonban nagy örömmel ragadták meg a közvetítésre kínálkozó alkalmat. Az öröm azonban csak néhány óráig tartott, mert a francia kormány sietett a megegyezés előtt az ajtót bevágni. A párisi külügyminisztériumban egy informálták a sajtót, hogy a francia kormány nem bízik sem Anglia részrehajthatatlan békéltető szándékában, sem a német kormány engedékenységének őszinteségében. A Ruhr-megszállás vége messze van, mondják Párisban és hangsúlyozzák, hogy Franciaország most is visszautasítaná a közvetítő kísérleteket. Az egyezkedő tárgyalások csak akkor indulhatnak meg, ha Németország megfelelő javaslatokat terjeszt elő.

Vagyis Párisban makacsul ragaszkodnak ahhoz, hogy Németországgal mégyszemközt intézzék el az ügyeket, pártatlan harmadik részvétele nélkül. Igaz, hogy a brüsszeli határozatokkal ez a magatartás ellenkezik, a francia kormány azonban igyekszik megkerülni a brüsszeli megállapodásokat. Brüsszelben ugyanis belga nyomásra azt határozták el, hogy a jóvátételről csak az antant többi nagyhatalmaival közösen határoznak. Ha azonban Németországgal már előzőleg olyan nyilatkozatot tétetnek, mely elfogadja a tulzott követeléseket, a szövetségesek mérséklő magatartása felesleges és hatálytalan lesz.

A bueri tanuk

Buerban a francia tiszték ellen elkövetett merénylet két tanuját: Sandmann vendéglőst, akinek vendéglője előtt a tragédia lejátsszódott és Winking bányászt, a franciák letartóztatták és ismeretlen helyre szállították. Azt a francia tisztet, aki a bieli pályaudvaron egy fiatal leány agyonlőtt, két hónapi fogságra ítélték, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztették.

Még sehol és soha
nem voltak kaphatók
készen olyan kitűnő
öltönyök,
felöltők,
1433
fiuruhák,
mint most
KATZ és MENDEL
cégnél Cluj, Főter 10. szám.
Szövetek nagy választékban.

Róka, kelme, szörmefestés
és vegytisztítás a legjobb
kivitelben a
„KRISTÁLY“-nál
Cluj. — Telefon 500.
Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban.

Véres összeütközések Budapesten az egyetemi hallgatók és a rendőrség között

A márciusi ifjúság a zsidók ellen tüntetett, a rendőrök kardlapot használtak. Újabb összeütközés a Vimos császár-uton két sebesülte. A pozsonyi egyetemen a zsidó diákok ellen fordult a bosszu. Egy zsidó diák koponyatörést szenvedett. Szigorú vizsgálat indul

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Budapest, március 17. A Magyar Országos Tudósító híradása szerint tegnap délután a Petőfi-ünnepség után a Teréz-körútról, az Erzsébet-körútról és a Dohány-utcából egy-egy zárt diákcsoport az Ergerberger dallamára menetelve, „Az Est“ szerkesztősége előtt találkozott, ahol a destruktív sajtót és a zsidóságot abcugolták. A rendőrség részéről Kalmár Béla rendőrfőtanácsos és Saly rendőrfelügyelő előbb szépszóval akarták szétoszlatni a diákságot, majd mivel egyik diákcsoport már botokkal is közelített a rendőrökhöz,

a rendőrség szorult helyzetében széjjel-kardlapozott a tömegben, mire a tömeg megfutamodott.

Megállapítást nyert, hogy sérülés nem történt. Előállítás se volt, mert a tömeg pillanatok alatt szét futott. Marinovich főkapitány kijelentette, hogy ki fogják hallgatni az egyetemi ifjúság által megnevezetteket. Az ifjúságnak meg kell bízni a rendőrségben, amely a tényállást tárgyilagosan fogja kideríteni.

Budapest, március 17. A rendőrség és egyetemi ifjúság közötti kardlapozási incidensből kifolyólag az ifjúság vezetősége elhatározta, hogy amíg elégtételt nem kapnak, nem járnak előadásokra. Az állatorvosi főiskola épületében székely pozsonyi tudományegyetemen a keresztény és a zsidó hallgatóság között incidens történt, mert a keresztények a zsidókat nem akarták a tantermekbe beengedni, sem a bennszorultakat kiengedni. Állítólag az egyik zsidó egyetemi hallgató, hogy kiszabaduljon,

revolverrel a levegőbe lőtt.

A rendőrség a lövés ügyében megindította a nyomozást.

Az egyetemi ifjúság az incidens ügyében tartott gyűlésén elhatározta, hogy felkeresik a belügyminisztert és tőle kérnek elégtételt. Horthy kormányzó értesülve az eseményekről, felszólította Nádasy országos főkapitányt, hogy tegyen részletes jelentést az ügyről.

A gyűlés után többszáz főnyi küldöttség vonult a Pátria-klubhoz, hogy megköszönjék a „Nép“ és „Szózat“ című lapoknak a támogatását. A Pátriában csak Ankát találták és ezért a Szózat-hoz vonultak Zsilinszkyt megkeresni. Mikor megtudták, hogy Zsilinszky nem tartózkodik Budapesten, visszafordultak és zárt sorokban vonultak végig az Andrásy-uton. A Vilmos császár-ut sarkánál nagyobb lovas és gyalogos rendőri készütség állta útjukat, oszlásra szólítva fel a tömeget. A tömeg eleje rendben szétoszlott, míg a nyomukban tódulókk egyrésze szidalmazta a rendőrséget. Az egyik Bartha felügyelőt mellbeütötte, mire a rendőrök kardot rántva szétoszlatták a tüntetőket. Eközben

hét diák megsebesült.

A szétoszlottak a Deák-tér környékén újból egyesülve, az egyetemre vonultak, ahol az aulában gyűlést rögtönöztek. A gyűlésen az ifjúság vezetői nyugalomra intették a hallgatókat. A gyűlés féltizenegykor ért véget. Utána rendben szétoszlottak, csak a sebesültek örzésére maradt vissza kisebb csoport. Körömdi Jenő és Molnár Jenő egyetemi hallgatókat súlyos sérülésekkel kórházba vitték. A keresztény sajtó szigorú vizsgálatot és

szigorú megtorlást követel.

Budapest, március 17. Az egyetemi ifjúság ügyét a minisztertanács is tárgyalta mai ülésén. A nemzetgyűlésen minden oldalról interpelláltak e kérdésben. Ugy hírlik, hogy Klebelsberg ez ügyben kormányzói kihallgatáson jelent meg. Rakovszky belügyminiszter ma délen fogadta a diákok küldöttségét. A diákság sérelmét Szily Kálmán egyetemi tanár adta elő. A belügyminiszter válaszában a legszigorúbb vizsgálat megindítását ígerte meg és kijelentette, hogyha a vizsgálat bármely tiszt-

viselőt bűnösnek találja, elmozdítással bünteti. Ma reggel az egyetemeken erős diákkör-
ségek igazoltatták a belépőket. A pozsonyi egyetem kveszturájában

két zsidó egyetemi hallgatót inzultáltak, akik közül egyik súlyos koponyarepedést szenvedett.

A másik könyebben sérült meg. A közgazdasági egyetem kapujában is összeütközés támadt, mire a kivonult lovasság a tömeget szétoszlatta. A keresztény községi párt vasárnap rendkívüli ülésen fogja tárgyalni az egyetemi hallgatók sérelmét.

Budapest, március 17. A tegnapi esti felvonulásban megsebesült egyetemi hallgatókat felsőbb utasításra.

Szrubián rendőrkapitány is ki fogja hallgatni, hogy tőlük, mint a tüntetés aktív résztvevőitől, megtudja a tüntetés előzményeit és pontos adatait. A diákügyek intézését tizenkettes bizottság vette át, amelyben Hekler tudományegyetemi és Szily műegyetemi tanárokat is beválasztották.

Befejezték a kiskerekii perben a tanukihallgatásokat

Kedden lesz az ítélet

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kiskerekii lázadási per negyedik napján dr. Vicu Tibor járási főszolgabíró, Gedeon jegyző felettesét hallgatták ki. A főszolgabíró vallomásaiban hangsúlyozza, hogy Gedeon Mihály községi jegyzőt munkaszerető, pontos és lelkiismeretes embernek ismeri. A fővádlottakra nézve kijelenti, hogy a felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint G. Szilágyi József és Kiss Lajos bírták rá a többieket, hogy ne vonuljanak be. Batori Lajos és M. Kiss János szintén mint felbujtók szerepeltek. Ezután Zaharie főhadnagy tanuvallomása következik. Ugyanazokat adja elő, mint előzőleg a főbíró. Kiss Kornél szolgabíró vallomása is megegyezik vele. Deák Lajos kiskerekii kisbíró szövegét az elnök, akiről az egész falu azt beszélte, hogy valahányszor kidobolt valamit, mindig részeg volt.

Hallotta, hogy Szilágyi József azt kiáltotta a jegyzőnek, hogy megöli, ha telefonálni mer a csendőröknek?

A kisbíró hallotta, de nem tudja, ki kiáltott.

Megismeri a vádlottakat? — kérdi az elnök.

Kisbíró széjjelnéz a vádlottak között és megcsóválja a fejét: Megismerem kérem, de nagyon el vannak változva. (Általános derűtség.)

Rostáder József csendőr az incidens napján 25—30 embert látott, akiknek ő azt mondta, hogy rúkoljanak be a hadkiegészítőhöz, mire a jelenlevők azt kiáltották, hogy vonuljanak csak be a grófok és a bárók, akik a románokat behozták.

Szebeni József is Szilágyi ellen vall. — Miért nem vonultak be a parancs vétele után? — kérdezi tőle az elnök.

Szilágyi azt mondta, nekünk nincs királyunk, nem megyünk.

A védelem tanuinak kihallgatására kerül sor. Egyes vádlottak alibi-jét igazolják, amely szerint nem vettek részt a csendőrökkel történt dulakodásban és nem jártak fent a községházán.

A legközelebbi ülésen fogják elmondani a véd- és vádbeszédeket. Ítélet keddre várható.

Pályázat

A presovi (Slovensko) izr. hitközség keres hitközségi tisztviselőt a hitközségi jegyzői állás betöltésére. A pályázónak az előmunkázást, tőrafelolvasást, a templomi körusban való közreműködést és az elemi iskolában a vallásnevelést is el kell látnia.

Az előjárásához címzendő folyamodványban a pályázó képzettsége, nyelvismerete és fizetési igénye kitüntetésre.

Presovi izr. hitközség.

Hétfő 19
— Ma
Bukarestből
napokban Gá
— Du
böl jelentik
orvosai tanác
— O
Bukarestből
este ülést ta
rektornak az
gyűlést a
A delegátus
nagygyűlést
tusának rés
nagy tünteté
a lapokat, a
a diákmozgá
— V
gyermekein
A jóvátételi
nád örökös
történt elko
— Ké
leteket. Bu
miniszter ki
javaslatot a
elő. A lakás
meghosszabb
lamint olyan
meghaladja
— Fe
gatója. Bu
hagya Irin
igazgatójána
letartóztatás
— N
gueritte er
tudósítónk:
tos és Petó
végigjártak
ket és Vict
nagy port l
magyar for
kereskedés
könyvből és
vátkozva, v
ritte régény
tárgyalja. H
ezt a könyv
hatóságok e
— Á
vchető. A
turákhoz t
értelmében
valahol ár
miniszter
katonaság
a tavalyi
meit a ka
kenti.
— L
szöketelőt.
gazdag buk
restből meg
azután a s
rolhassák.
tétőjétől és
Konstancáb
fognia a sz
tetést mege
leányzókte
— A
Párisból je
gesen köve
nem a leg
mely deko
vaszra ped
bundákban
roskadozik
megszakító
és hírhedt
hirtelen tá
mikor azér
esőtől, hót
már ugy
misi esem
lancs est

HIREK

— **Mária királyné Görögországba utazik.** Bukarestből jelentik: Mária királyné a közeli napokban Görögországba utazik.

— **Duca külügyminiszter beteg.** Bukarestből jelentik: Duca külügyminiszter gyengélkedik, orvosai tanácsára több napig ágyban kell maradnia.

— **Országos diákgyűlés Bukarestben.** Bukarestből jelentik: A bukaresti diákság tegnap este ülést tartottak. Az ülésen tudomásul vették a rektorok azt az intézkedését, amely eltilt minden gyűlést a diákokthoz és a kantinokban. A delegátusok elhatározták, hogy a fővárosban nagygyűlést fognak tartani az ország összes delegátusainak részvételével. A csernovitzi diákok tegnap nagy tüntetést rendeztek, amelyen elégették azokat a lapokat, amelyek támadták Botezatu rektort, aki a diákmozgalomról kedvező nyilatkozatot tett.

— **Visszautasították Ferenc Ferdinánd gyermekeinek örökségi igényét.** Párisból jelentik: A jövételi bizottság visszautasította Ferenc Ferdinánd örökösének ingatlanai Csehszlovákia által történt elkobzása miatt beadott felelősségét.

— **Két évre meghosszabbítják a lakbérteléseket.** Bukarestből jelentik: Florescu igazságügyminiszter kijelentette, hogy a lakbérleti törvényjavaslatot a kellő időben betérjeszti a parlament elé. A lakások és üzlethelyiségek bérletét két évre meghosszabbítják, kivéve a gyárakat, bankokat, valamint olyan lakók lakásait, akiknek évi jövedelme meghaladja az évi kétszázötvenezer leit.

— **Fogva marad a Sospira-társaság igazgatója.** Bukarestből jelentik: A vádtanács jóváhagyta Irineu mérnöknek, a Sospira-társaság volt igazgatójának, valamint a Leonescu-házaspárnak letartóztatását.

— **Nagyváradon elkobozták Victor Margueritte erotikus regényét.** Nagyváradról jelentik: Csütörtökön este Catana rendőrprefektus és Peter Jullian prefektus, rendőri bizottsággal, végiggárták az összes nagyváradai könyvkereskedéseket és Victor Margueritte „La Caronne” című nagy port fölvert regényének nem rég megjelent magyar fordítása után érdeklődtek. Az egyik könyvkereskedésben többszáz példányt találtak a keresett könyvből és egy belügyminisztériumi rendeletre hivatkozva, valamennyit elkobozták. Victor Margueritte regénye egy férfijajlamu, nő szerelmi életét tárgyalja. Franciaországban is elakarták kobozni, ezt a könyvet, de Anatole France közbelépésére, a hatóságok elálltak ettől.

— **Árvíz esetén katonaság is igénybe vehető.** A belügyminiszter az összes prefektusokhoz távirati utasítást küldött, amelynek értelmében, a tavaszi áradások alkalmából, ha valahol árvíz veszélye mutatkozna, a hadügyminiszter hozzájárulásával a mentőakcióhoz katonaság is igénybe vehető. Még emlékeztetés a tavalyi nasszói árvíz, amelynek veszedelmeit a katonaság segítségével sikerült csökkenteni.

— **Letartóztatták a bukaresti leányszöktetőt.** Meggertük annakidején, hogy Pisiotta gazdag bukaresti szállodatulajdonos leányát Bukarestből megszöktették, külföldre akarták vinni, hogy azután a szállodatulajdonost váltságdíjjal megszabolhassák. A leány Konstancában elmenekült szöktetőjétől és a rendőrségtől kért védelmet. Ma, mint Konstancából jelentik, sikerült a rendőrségnek elfognia a szöktetőt, egy görög kalandort, aki a szöktetést megelőzően Bukarestben fogászatot tanult. A leányszöktetőt letartóztatták.

— **A párisi divat legújabb szeszélyei.** Párisból jelentik: A párisi asszonyok, akik hűségesen követik a divat minden szeszélyét, bizony nem a legcélszerűbben öltözködnek. Egész télen mély dekolttaltsággal rótták a havas utcákat, tavaszra pedig a földig érő, állig begombolt prémes bundákban pompáznak a napsütésben. A kalapjuk roskadozik a szalag és tollszektől. A divat régen megszokott minden összeköttetést a célszerűséggel és hírhedt divatkreatok excentrikus ötleteiből és hirtelen támadt „meglátásából” táplálkozik. Valamikor azért hordták emyőt az asszonyok, hogy esőtől, hőtől, erős napsütéstől védve legyenek. Ma már ugy látszik, hogy nem ezért. Valamelyik párisi eseménygyáros rájött arra, hogy az esernyő hirtelen csebbebecsének, mint esőfogónak való. Mert

a legjobb akarattal sem lehet ráfogni azokra az ötvencentiméteres gyerekesernyőcskékre, amelyek százával pompáznak urnőjük karján a párisi utcákon, hogy eső ellen hasznukat lehet venni. Pedig éppen most talon-tul bőséges tavaszi zápor csorog Páris utcáira. Ilyenkor persze elég humoros jelenethez jut az utca, mert tünényes gyorsasággal menekülnek kapuk alá, csuromvízesen, karukon a becsukott „öbéli” ernyővel, a korzó szépei.

— **Reinhardt — főiskolai tanár.** Bécsből jelentik: A zeneakadémiát tudvalevőleg zenei és képzőművészeti főiskolává alakították át, ahol többek között Strauss Richard is katedrát vállalt. A kormány felajánlotta Reinhardt Miksának a szimfonikus kurzus vezetését. A világhírű rendező az állást elvállalta. A főiskola tanárai az egyetemi tanári kar jogait es rangját élvezik.

— **Mussolini szavazati jogot ad a nőknek.** Milánóból jelentik: A parlament legközelebbi ülésén új választási törvényjavaslat került tárgyalás alá. Mussolini kijelentette, hogy híve a női szavazati jog fokozatos bevezetésének. Azt ajánlja, hogy először azoknak az asszonyoknak adják meg a választói jogot, akik huszonötödik életévüket betöltötték és bizonyos iskolai végzettséggel rendelkeznek. A női szavazati szövetségnek Rómában tartandó nemzetközi kongresszusán Mussolini fog elnökölni.

— **Öngyilkos író.** Münchenből jelentik: A napokban az Iser mellett dolgozó halászok egy öreg ember holttestére bukkantak. Nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, amely kinyomozta, hogy a halott Franz Wichmann hatvannégy éves író, akinek eltűnését egy héttel ezelőtt jelentették a rendőrségnek. Wichmann egyike volt a bajor írók legolvasottabbjának, akinek novellái és regényei több kiadásban jelent meg. Az utóbbi években azonban Wichmann már nem tudott újat produkálni, régebbi írásai pedig nem jövedelmeztek. Az öreg ember az utóbbi időben sokat nyomorgott és ez indíthatta őt a végleges lépésre. Wichmann holttestét az írók házában ravatalozták fel és nagy pompával temették el.

— **Táncokosok az amerikai vasutokon.** Newyorkból jelentik: Az amerikai vasutakon újítást hoztak be. A templomkocsi és az étkezőkocsi mellé beállították a táncokosit, amely egy hosszú, termes vagon. Foxrottot, shymit és tangót táncolhatnak benne azok az utasok, akik megváltották két dollárért a belépőjegyét. A zenéről egy tiztagu zenekar gondoskodik, hűsítőkről pedig egy a kocsi szögletében levő kis büffé. A táncosok a kocsi körül elhelyezett párnás ülőhelyeken pihenhetik ki fáradaimaikat.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

VADÁSZ & Co.

villamosági és vízvezeték-szerelési vállalat

V

illamos főzőedények, rechaud-ok, vasalók, hajsztóvasmelegítők, kávéfőzők és kenyérpírók, interurbán asztali telefonok, telefon központok, házteléfono és csengőberendezések, csillárok, asztali és éjjeliszekrénylámpák, irodai lámpák, selyemernyők, Tungstram és Metallum izzólámpák, porszívógép, fali és asztali ventilátorok, fürdőszoba, mosdó- és klozetberendezések. 1468

Telefon 2-14 üzlet
3-84 üzemiroda

Megbízható husvéti

cukor, kávé, frank, beck, szilva, szokoládé, ecetszesz, tea, krumpliszirt, kókusz stb. jutányosan kapható 5278

Spéter Mózes Cluj, Széchenyi-tér 12 sz.

Marhoulis P. ékszerész

Cluj-Kolozsvár, Wesselényi-utca 20. sz.

Arany- és ezüst ékszerek, kinnézüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Több aranyat, ezüstöt, briliántot legmagasabb napi áron vesznek.

* **Salon „Modelles Elegantes” Mikó-utca 30.** Eredeti modellruhák és kabátok állandó kiállítása. Kosztümök, kópányek, estélyi és látogató ruhák. Kéndeletek mérték után a legpontosabb kivitelben.

* **Megnyílt Hirsch Antal urí divatszalonja Cluj, Ferencz József-ut 115 sz. alatt.** Szövetekben dus választék, olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

* **Várady Ilonka táncakadémiáján, a kat. gimn. tornatermében (Farkas-utca 2.)** új kolon nyílik felnőttek és gyermekek számára. Diákok és tisztviselők a régi nagy kedvezményben részesülnek. Magánkolonok felnőttek és gyermekek részére, valamint balletiskolára beiratkozni Rózsa-utca 4., földszint 4. és az iskolában lehet. Magánórák. Két óra alatt bármely táncot megtanulhatja 9-12 figurával. Minden vasárnap este fél 9 órai kezdettel fillérestély a kintű Jazz-Band zenekarral.

* **Legelőnyösebben vásárolhat Clujon az** újonnan megnyílt Izsák Testvérek női divat- és rövidruházában (Ferencz József-utca 68). Elsőrendű kelengyevászon Lei 36, cerna grenadin minden színben Lei 72, 120 cm. széles gyapjuszövet minden színben Lei 132, női- és férfiharisnyák Lei 15-50, stb., itt fel nem sorolt árak a legolcsóbb árban.

* **Legújabb divat szerinti ruhák Lukács urí divatszalonjában** készülnek Wesselényi-u. 20-1-ső emelet. Szolid és pontos kiszolgálás.

Keresünk

több évi praxissal fűszer, engross és detail szakmában teljes jártassággal bíró

segédat

valamint egy oly keresk, érettségivel bíró

kisasszonyt,

aki pénztárkezelésben és könyvelésben jártassággal bír. 1499

Hata de Colonia FÜSZERGSARNOK

Cluj, str. Londra (Hosszu-u.) 1. Tel. 14-76

Sport kötött-Áruház

aradi kötő és kötött-szővőgyár lerakata

Kötött kabátok, svetterek, kötött ruhák, harisnya és kezyü eredeti gyári árban o o o kapható o o o

CLUJ, Wesselényi-utca 16. sz.

A legfinomabb tisztagyapjú kötő-harász, blousok és ruhák részene

SIPOS JENŐNÉL

Cluj, Piata Unirii 17 kaphatók

Viszonteladóknek árkedvezményt adok

Közgazdaság

A romániai sörkartell

Tárgyalnak az érdekcsoportok

— Az Új Kelet tudósítójától —

Az erdélyi sörgyárak egy évvel ezelőtt kartellt létesítettek, amelynek segítségével sikerült az árakat egységesen szabályozni és gyártmányaik részére előnyös elhelyezési feltételeket biztosítani. Az erdélyi sörgyárak kartellbe való tömörülése eredményezte, hogy a sör árát legutóbb egységesen felemelték és hektoliterenként 828 leibe állapították meg. A kartell áremeléséhez alkalmazkodni voltak kénytelenek a vendéglősök és elárúsítók és a poharas sör árát 3 lei 50 baniról 4 lei 50 banira emelték fel.

Az erdélyi sörgyárak mozgalmukba be akarták kapcsolni a régi királyság sörgyárosait is és az egységes árakat ki akarták terjeszteni egész Romániára. A tárgyalások kedvező mederben haladtak és az országos sörkartell megszervezése biztosítottak látszott. A helyzet azonban váratlanul felborult és a romániai sörkartell megalakulása kétségesre vált.

A kartellbe ugyan több gyár nem lépett be, nem alkalmazkodtak a szindikátus árakhoz, hanem olcsóbban adták a sört. A kartellen kívül álló gyárak újabb két hatalmas üzemet győztek meg arról, hogy a kartellen kívül is rentabilis tevékenységet fejthetnek ki.

A két új gyár bekapcsolódásával — amelyek termelőképesége igen jelentős — a kartellen kívüli sörgyárak számottevő versenytársai lettek az erdélyi kartellnek, amelynek termelési fölényét a legújabb két üzemmel megerősödött kartellen kívül álló csoport lényegesen megközelítette. Ennek eredményeként valószínű, hogy a sörgyárakat a jövőben nem a kartell fogja megállapítani, hanem a két érdekcsoport között kifejlődő verseny. A „Consum” értesülése szerint azonban a két érdekeltég között tárgyalások indulnak meg, amelyeknek célja, hogy a kartelltől független gyárakat megfelelő ellenszolgáltatás ellenében vonják be az egységes szervezetbe.

Az olajárak emelése. Bukarestből jelenti tudósítónk: A petróleumtermelők az ipar és kereskedelmi minisztériumban Tanasescu vezérigazgató elnöke alatt megbeszélésre gyűltek össze. A tanácskozáson tizenhat petróleumtársaság képviseltette magát, azonkívül Albuetti mérnök is résztvett azon, aki jelenleg a tüzelőanyagok igazgatóságát vezeti. A petróleumtársaságok az olajárak százszázalékos emelését kérték, azon az alapon, hogy egy nyerspetróleum, mint a finomítási eljárások megdrágultak. A miniszter megbízottja részben elismerte a követelések jogosságát, de a kérdés beható megvizsgálása érdekében a döntést a jövő hétre halasztotta.

Az Iparos Egylet közgyűlése. A kolozsvári Iparos Egylet ma, március 18-án délelőtt 11 órakor tartja meg 64. rendes évi közgyűlését székháza tanácstermében a következő tárgysorozattal: a választmány jelentése, zárszámadás, mérleg, költségvetés bemutatása és a felmentvény megadása, a választmány kiegészítése és indítványok.

A fogtechnikusok alakuló közgyűlése. Az erdélyi, bánáti és máramarosi államilag vizsgázott fogászok szövetsége ma, március 18-án délelőtt 10 órakor tartja meg alakuló közgyűlését a Central nagytermében.

Iparpártolási kedvezmények. A „Monitorul Oficial” március 15-iki számában közölt határozat szerint legújabbán a következő erdélyi vállalatok kapták meg az iparpártolási kedvezményt: Sonderling Salamon Nagyszebenben tervezett gyapjagyára; Grünwald Jenő és Társa Nagyváradon létesülő bádög- és fémáru gyára, Mersing és Lesel

fűrészüzeme Nagyszeben és Theil József Nagyszebenben létesülő hentesáru-gyára.

A CFR. pénzügyi helyzete. A CFR. vezérigazgatósága megkeresést intézett a kereskedelmi és ipartügyi minisztériumhoz, hogy a lupényi szénbányáknak tiltsa meg az elsőrendű szénnek kokszá való kiegészítését, miután az államvasutaknak szüksége van a szénre. A minisztérium Cesar Popescu ipartügyi vezérigazgatót bízta meg a kérdés tanulmányozásával és javaslata alapján fog a kérdésben dönteni.

Ötmillió kölcsön a bukaresti pályaudvar helyreállítására. Bukarestből jelenti tudósítónk: A minisztérium törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé ötmillió lei rendkívüli kölcsön megszavazására. Az összeget, amelyet a bolgár hadi kártérítés terhére vesznek igénybe a bukaresti Gora de Nord (északi pályaudvar) helyreállítására fordítják.

Kibővítik a bukaresti központot. Bukarestből jelenti tudósítónk: A közlekedésügyi minisztérium rendelkezésére 15 millió rendkívüli kölcsönt folyósítanak a bukaresti telefonközpont kibővítési munkálataira. Az új kölcsön lehetővé teszi, hogy a bukaresti telefonközpontot újabb kétezer előfizető részére bővítsék ki.

Kibővítik a jasi pályaudvart. A CFR. bukaresti vezérigazgatósága bizottságot küldött Jasiba, hogy megtartsa a helyszíni szemlét a jasi pályaudvar kibővítési munkálataira. Az épületek kibővítésén kívül teljesen új raktárakat is építeni fognak a jasi pályaudvaron.

Rekompenzálják a Szamosvölgyi vasút részvényeseit és személyzetét. A közlekedésügyi minisztérium elkészítette a Szamosvölgyi vasút átvételére vonatkozó egyezség tervezetét. Az egyezséget megszövegező bizottság azt a javaslatot terjeszti a minisztertanács elé, hogy hatszázalékos járadék fejében évi 1,820.000 leit biztosítson a volt tulajdonos társaságnak és megfelelő ellenszolgáltatást adjon a vasúttársaság személyzetének is.

Valutapiac március 17-én. Bukarest.
Deviza: Páris 1328, London 1015, Newyork 215, Róma 1045, Zürich 4075, Prága 645, Bécs 3150, Berlin 112, Budapest 750.

Berlin. Nyitás: Róma 1005, London 98.000, Newyork 20.400, Páris 1300, Zürich 3890, Prága 619.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 258—258, Newyork 537.75—538, London 2522—2523, Páris 3365—3370, Milánó 2590—2587, Prága 15.95—15.95, Budapest 16—15, Belgrád 547—545, Varsó 120—125, Bécs 74.50—74.50, Bécs bélyegzett 75—75.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Dinár 3375—3575, marka 16—18, angol font 15.625—16.025, lira 160—166, dollár 3335—34.100, francia frank 208—218, szokol 98.75—102.75, lengyel marka 7.25—8.35, osztrák korona 460—450, lei 15.50—16.50.

SPORT

Steinhübel Zoltán a KAC—KKASE mérkőzés bírója. A ma délután Kolozsvárt elődöntésre kerülő bajnoki mérkőzések programjában változás áll be. A KAC—KKASE bajnoki mérkőzést ugyanis, amelyen Majoron kívül valószínűleg Marczinkievicz sem fog játszani, Steinhübel Zoltán (Gloria-CFR), a kitűnő aradi szövetségi bíró fogja vezetni, Steinhübel személye teljes biztosíték a hevesnek ígérkező küzdelem sima lebonyolítására.

A bírói jelentésbe a játékosok igazolási száma is beirandó. Az aradi Comitetul Regional megkeresése alapján a bírótestület aradi tagozata elrendelte a kerülethez tartozó futballbíráknak, hogy csak olyan csapatösszeállítás fogadjanak el, amelyben a játékosok igazoló számát is feltüntetik.

A TAC Aradon. A temesvári AC március 18-án Aradon barátságos mérkőzést tart az ATE csapatával.

A temesvári kerület birkózó bajnokságai. A Kínási sportegylet március 25-én rendezte meg a temesvári kerület birkózó bajnokságait.

Olasz futbalcsapat Romániában. Muresán, a belényesi Aurora sportegylet vezetőségének tagja, aki Olaszországban folytatja tanulmányait, javaslatot tett a nagyváradi Comitetul Regionalnak az olasz—román sportviszony megvalósítására. Az olaszok készséggel jönnek Romániába és várják a sportszövetség meghívását. A nagyváradi kerületi bizottság magáévá vette a tervet és így az olasz csapat romániai turaja komolyan remélhető. Az olaszok első mérkőzésüket Nagyváradon tartanák, majd Kolozsvár, Arad és Temesvár kerülnek sorra. A tárgyalások eredménnyel bíznak és így az első olasz futbalcsapat romániai turaja biztosítottak látszik.

Előléptetett futballbírók. Az országos bírótestület vizsgáztató bizottsága március 15-én tartott ülésén Szabó Albert temesvári I. fokú szövetségi bíró II. fokúvá, Szöllőssy János (MSE) szászvárosi gyakorlóbíró pedig I. fokú bíróvá léptette elő.

Felelős szerkesztő: DR. MARTON ERNŐ
Kiadó: KADIMA R.P.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: A Csikós. (Szentgyörgyi István öbl. lépésével. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap este 7 órakor: A Bajadér. (4-évsz. Premiere. helyárakkal. Bérletszűntetben.)

Vasárnap este 11 órakor: A Gyilkos alarc. (Ujdonság 2-évsz.) Az Oroszlán. Ujdonság 2-évsz. Audencia. (Ujdonság 2-évsz. Rendes helyárakkal.)

Hétfő: A Bajadér. (Második bemutatás előadás.) Odette: R. Halász Baba, Radjami-Réthely, Marianna-Neményi Lili, Napoleon-Berky József. Földöltső. Pimpinette-Leóczy. Premiere-helyárakkal. (Premiere-bérlét 39. szám.)

Kedd: A Bajadér. (6-évsz. Rendes helyárakkal. Napi bérlét 108. szám.)

* Központi télikertben minden este 9 órakor nagy előadás. Beléptidj nincs. 1425

A színházi iroda hírei:

Krisztus. A jövő vasárnap hatalmas passziójáték kerül színpadra Magyar Színházban: „Krisztus”. Fisch György üemmet író az evangéliumok nyomán állította össze a megragadó drámai képeket. A rendkívül mozgalmas passziójátéknak kétszáz szereplője van. A főszerepeket Táray Ferenc (Krisztus), Poór Lili (Mária), Baróti Erzsébet (Magdolna), Olah Ferenc (Judas Izkariáth), Forgács (Poncius Pilátus), Szabados Piroška (Gábrriel arkangyal), Táray Böske (Mihály arkangyal), Mihályfi (Lázár), Nagy Gyula (Simon Péter), Cselle (Az ördögtől megszálott), Réthely (Kaifás), Izsó (Zadok farizeus) fogják ábrázolni. A „Krisztus” előadása vasárnap este pont fél nyolc órakor kezdődik. A reakövetkező hétfőn rendes helyárak mellett megismétlik a „Krisztus” előadását.

Egész héten minden este: Bajadér. A jövő hét minden estjén a példátlan sikert aratott „Bajadér” kerül színpadra. A szereposztásról, bérletszámokról és helyárakról a heti műsor pontos felvilágosítást ad.

Mozgók műsora:

Uránia mozgóban: vasárnap, a Dorian-filmvállalat nagyszerű kalandregény látványossága! Julot az apacs. A filmgyártás érdekes intimitásait hozza elénk a film. Hétfőn a francia Pathégyár látványos keleti története, India virága, meg-rázó szerelmi dráma. A hindu siremlék. Látványos keleti misztérium. Kedden az első rész, szerdán a második rész kerül bemutatásra. Csütörtök, Mandame Tallien, történelmi látványosság. Péntek, szombat, vasárnap Bobby, gyermekkaland, főszerepben: a kis Lubinszky Tibor.

Házassulandók figyelmébe!

Butort legelőnyösebben csak Fischer Albert & Comp. butorraktárában vásárolhat.

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 61. Telefon 5-79 Vizonteladóknak árkedvezmény

1496

Hétfő 1923

Egyetem
létrej. Főszere
port. Sohasem
kők! Sansone
Hétfő, kedden
rész. Szerda, ca
lalat szenzációs
klabja. Szomba
Hugo világhírű
Apolló
francia Pathé-g
niája, a második
lovás, cowboy
filmvállalat artist
István esküje.
fantasztikus dr
disk-sláger, Az
monopolja.

1501

Kabát
Csikó
Gyapj
min
Kelen

HEL

Ciuj—R

Makó

csiraképeség
teteiben Schw

Bőrüt

Ciuj legfőz
áruval előny

Ugyano

Sü

A való

nagy

csak

nagy

kapha

Husv

nagy

Favor

Egyetem mozgóban: vasárnap, A halál létrája. Főszerepekben: a nagyszerű Albertinicoport. Sohasem látott artista mutatványok és trükkök! Sansone kapitány és egy kémbanda harca. Hétfő, kedden A hindu siremlék, első és második rész. Szerda, csütörtök, péntek, az Apolló-filmvállalat szenzációs kalandor története, A nyomorultak klubja. Szombat, vasárnap, A cayenni rab. Victor Hugo világhírű regénye filmen.

Apolló mozgóban: vasárnap végződik a francia Pathé-gyár Napoleon filmje, A sasok agóniája, a második résszel. Hétfő, kedd, Az álaros lovas, cowboy történet. Szerda, csütörtök, a Dorian-filmvállalat artista szenzációja, a két részes Huller István esküje. Péntek, szombat, a Vita-filmgyár fantasztikus drámája, Örökifjuság. Vasárnap Nordiek-száger, Az elvált asszony, a Royal-filmközpont monopolja.

Lei

Kabát Gabardion 182.-
Csikosaljszövetek 140.-
Gyapju szövetek minden színben 140.-
Kelengye vászon 36.-

HELLER, WEISZ
ÉS
MOLNÁR
 divatáruházában
 Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferd. 6

Makói dughagyma és uradalmak
foghagyma által nemesített garantált
 csiraképessege magvak kaphatók kisebb és nagyobb tételben Schwarcnál Nagyvárad, Szacsway-u. 11.

Bőrüzlet
 Cluj legforgalmasabb pontján áruval előnyös feltételekkel átadó!

Ugyanott „Pesti Hírlap” gyűjtemény 1914-1918 végéig eladó. Cím a kiadóban. 5298

Sürgöny!

A valódi ortodox מדינת סוכר
nagysurányi cukor
csak Bermann fűszer-nagykereskedésében
kapható. Telefonsz. 76
Husvétli fűszerárak
nagy tételben raktáron

Ismeri Ön
 már a
DIANA
sósorszesz

1498

! grandiózus hatását? Minden egészséges és minden beteg igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobb siker csak **DIANA sósorszesz** használatával érhető el. !

Engross **FEKETEERDŐI ÜVEGGYÁR** Engross

gyártmányai nagy mennyiségben érkeztek

Kerékes Ernő
 üveg, porcellán üzletébe,
 Cluj, Cal. Regele Ferd. 14 1484

Ügorkás, betöltés üveg, valamint mindennemű üveg-áru vagonkételekben fix szállításra legolcsóbb árakon kapható

Rézműves, rézöntő és gépjavitó műhely
 CLUJ, Széchenyi-tér 32.
KOROM J. 1465

Zsák, Zsineg, Ponyva
Havas Dezső Timișoara. 1374

Használt gépeket vesz, mindenféle javított gépeket szállít és javításokat eszközöl:
Hoffmann Sándor okl. gépészmérnök Cluj
 Telefon 919 Székely-ut 2. szám Telefon 919

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL! EREDETI GYÁRI ÁRAK!
GYAPJUIPAR R.-T. Lloyd 1214 1461
 SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK. KOSSUTH LAJOS-UTCA 24.

Külföldi likőr- és pezsgő-különlegességek kaphatók **LUCULLUS-nál** Oradea-Mare Bemer-tér. 1393

Kötött, szövött és norinbergi árak nagy-kereskedése Oradea-Mare-Nagyvárad, Nagypiac-tér 1352
Schönberger, Spitz & Co.

Modern üvegesiszolda és lükönárugyár
PÉCHY ÉS TÁRSA
 ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükröket és butor-üvegeket minden méretben és Ujrafoncsorozás mennyiségben! Kérjen árajánlatot

Favorit 12 csokoládéja előzetes pénzbeküldés mellett, lei 130.- pr. kg Cluj, Calea Victoriei 99. Nagyobb vételnél kedvezmény. Kivánatra 1377 szám. Telefon 2-71

Raglán
 esőköpeny, öltöny

Neumann M.
 1502 cégnél Cluj, Fötér

Grünwald és Steiner
 Cluj, Piața Unirii 12.

Tavaszi divatujdonságok:
 BOERBERRY,
 COOVERCOOT köpenyre és kosztümre, CSIKOS ANYAGOK ALJAKNAK nagy választékban 1472

Írógépek
 és kellek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok.
 Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.
Finkler Antal

HUSVÉTI FÜSZERÁRUK

cukor, kávé 1401
 frank, beck, szilva,
 ecetsav, bors, tea, gyömbér,
 carobe, csokoládé megérkeztek

LÉB FIVÉREKHEZ. Telefon 471

AC március tart az ATE
 bajnokságai.
 rendezi meg a
 niában. Mure-
 vezetőségnek
 tanulmányait,
 atul Regionalnak
 valósítására. A
 niába és várják
 gyvárad kerü-
 vet és így az
 yan remélhető.
 váradon tartá-
 esvár kerülne-
 vel biztatnak és
 ni: turája biz-
 Az országos
 március 15-én
 ri 1. joku szö-
 János (MSE)
 oku bíróné lép-
 TON ERNŐ
 ESZET
 gyi István Ist-
 dszer. Premiére.
 marc. (Ujdonság
 2-odszor. Au-
 helyarákkal.)
 előadás.) Odette:
 cely, Marianna-
 y Jozsef. Fülöp-
 ére-helyarákkal.
 es helyarákkal.
 este 9 órakor
 1425
 talmas passzió-
 an: „Krisztus”.
 amok nyomán
 epeket. A rend-
 száz szereplője
 Krisztus). Poór
 , Oláh Ferenc
 átus), Szabados
 Böske (Mihály
 Gyula (Simon
 lott), Réthely
 ják ábrázolni.
 pont fél nyolc
 hétfőn rendez-
 tus” előadását.
 ajadér. A jövő
 sikert aratott
 ztásról, bérlet-
 r pontos fel-
 a Dorian-
 ny látványo-
 érdekes int-
 francia Pathé-
 virága, meg-
 ek. Látványos
 sz, szerdán a
 törtök, Man-
 ág. Péntek,
 and, főszerep-
 mébe!
 1496
 mény

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1 lei. — Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lei. — Legtöbb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lei. Jelíges hirdetésekre semminemű ícívilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lei 60 bani helyegköltés fizetendő.

Több évi gyakorlattal bíró leány, ki gépirásban perfect, gyorsírásban és könyvelésben is jártas, állást keres szombat megtartásával. Megkereséseket „Szerény” jellegre a kiadóba kér. 5288

2 herefejtő, egy kukoricamorzsó eladó. Krausz Egyetem-utca 10. 5304

Egy 13 szobás ház két udvarhelyiséggel sűrűsen és olcsón eladó. Heltai-utca 26. Ertekezni ugyanott. 5305

Keresek ügyes, jó megjelenésű fiatal rőtös- és divatárusegédet. Kirakatrendezésben jártas egyén előnyben részesül. Rothmann, Hatag. 5300

Nyári kalapmodellek nagy választékban érkeztek Piata Mihai Viteazul volt Széchenyi-ter 20. 5307

Marosujvár legforgalmasabb helyén korszerű üzletnek megfelelő ház eladó. Ertekezhetni „Lloyd Express” Szentegyház-u. 4. 5294

Konyha edények és háztartási cikkek olcsón beszerezhetők 1296

Grünwald Jakab bádigos üzletében Cluj, Piata M. Viteazul No. 13

Cégtáblákat legolcsóbban készít **JARAB** Strada Regala 12a. (volt Majális-utca). 1316

NARANCS CITROM

ELŐNYÖS ARAK! TELEFON 397

és mindennemű déli-gyümölcs, fűszer érkezett

Katz és Bernáth

Cluj, Piata M. Viteazul 22 1318

Utazó bőrönd

és táskák legjobb minőségben kapható Farmati bőröndösnél Cluj, Strada Memorandului (Unió-u.) 16

Telefon 81 **Ládagyar** Telefon 81

Mindennemű táskákat és kalapozókat összeszerelt és szűszített ruhákat megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1361

Sajovics és Lebovits lakerekeskedés és ládagyar Cluj, Strada Cernauti (volt Rajántói-ut) 1 szám

RADOS & Co.

FESTÉKNAGYKERESKEDÉS Cluj, Cal. Reg. Ferdinand No. 21

Állandó nagy raktár 1360

MARX

féle gyártmányú Emailakk, Padló-lakk, kocsilakkok, bőr-lakk, kalaplakk minden színű, vegyi és földfestékek, valódi tiszta ultramarin, nürnbergi ecetek, parkett tisztítási cikkek

A kolozsvári CZELL-Sörgyár

gyártmányai

.Hercules duplamalata tápsör különlegesség és a világos

Monostor sör

utolérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak 1428

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!

N. é. hölgyközönség figyelmébe ajánlom újonnan lényesen átalakított női

Kalapszalómat

Párisi modellek megérkeztek. Átalakításokat hozott kelméből is jutányosan vállalkunk. Gyászkalapok 3 óra alatt készülnek oo

Moskovits Rózsika

(Aubon Marche) Cluj, str. Memorandului (v. Unió-utca) 9. 1427 Masamod cikkek gyári árban oo

UJ! ÜVEGÜZLET UJ!

A helybeli és vidéki vásárlóközönség szíves figyelmébe!

AUSLÄNDER RUDOLF

üveg, porcellán és lámpa-üzletét megnyitotta. oo

porcellán és fajansz tányér, sültés tálak, vizes, boros, pálinkás poharak, demyonok, táblauveg stb. a legelőnyösebb beszerzési forrása oo oo gross endetail. oo Cluj, Calea Reg. Ferdinand 37 sz., az Uránia palota mellett c

HUSVÉT

H
U
S
V
É
T

Szenzációs nagy alkalmi vásár a

DICK áruházban

Str. Regina Maria 5

Kartonok	29.50
Grenadinok	33.50
Opál, dupla széles	49.50
Angol zefír	33.50
Gyapju férfi szövet, 140 cm. sz.	98.50
Női intézeti szövetek	125.50
Mosószövetek	26.50
Férfi harisnya	16.50
Női keztyű	19.50
Nyakkendő, kötött selyem ..	27.80
Női és férfi ingek	39.50
Női és férfi nadrágok	69.50
Damast abroszok	149.50

H
U
S
V
É
T

HUSVÉT

SZERKESZTŐ HIVATAL Cluj, Kolozsvár L. Pop (Brassay-utca) 10. UJ KELET Szerkesztőse hivatalt Zs. N. Sz. A kéziratok szerkesztéséért adunk

VI. évfolyam

A Jorga zonzáról néz is fontos. A Olaszországban kimondták alkotmányát. Kodik az ő lehet demor románia val csakugyan ezt a felj kolja, neki az alkotmány ségről, holo csatolt területen az új pont? Bra való, hogy maradjanak nem is jog adni, mert van szükség választójog liberális politikai se og alapján parlament napra máll kétharmad, éges az alkotmány tul léptek A legkelien ötvenegy laképnl A A ha folyik, oly az az alkot Az ellenzé Bratianu nem lesz sák. Avere ségével főkéseket. keznek. M nánas. S egyetlen kidolgozot mint a B ehemens sorban, h alkotmány volnának tényleg jogairól jogusítását paragrafu vona, him ést cdafe kázása a kisemmize elsősorban az ellenzé állásporttu ellenzék mára és tesebb alk vagyunk, az ellenz csak erkő az elvek hanem a lyiek a g nevi pont Szil Jorga. p